

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy hóra . . . 1 "	Egy hóra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főt. 51. sz. a., hová hirdetések, elhirdetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 k. Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következő . . . 4 " Nyiltör sor . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A román izgatás a parlamentben.

Arad, július 8.

A kormány álláspontját, melyet a román tulzók izgatásával szemben elfoglalt, pár nappal ezelőtt, mint egyedül helyeset, méltattuk lapunk élén. A »Nemzet« enuncziációja, melyet szószerint közöltünk, s mely az elejétől elfoglalt saját álláspontunkkal teljesen megegyezett, politikai tapintat és belátás dolgában mi kívánni valót sem hagy fön. A demonstrációknak a magyarok részéről való abbahagyása, mely ama cikkben az egyes közelebről érintett vidékek magyar lakosságának lelkére köttetik, nem csak a jó rend érdekében mulaszthatlan követelmény, de már azért is megszívlelendő, mert ama zavargásoknak állandósítása egyszerűen a román tulzók malmára hajtana a vizet. Kiemelné azoknak a társadalmi és állami rend ellen intézett lázítását kirívó bűnös egyoldalúságából, k ö l c s ö n ö s v e s z e k e d é s é l a p i t a n á, melyben a távolabb álló szemlélő még az iránt is zavarba jöhetne, kinek van tulajdonképen igaza?

Hiszen a félreismerhetetlen provokáció, mely a bécsi ut részesei és tervezői által lépten-nyomon nyilvánul és ma is folyton nyilvánult, kétségtelenné tette a szervezett izgatás ezen lappangó intenczióját, és hogy számításuk nem volt egészen alaptalan, kitűnik abból, hogy a »beata simplicitas«, mely némely nagyképűsködő ellenzéki lap és ellenzéki államférfinál pótolja a politikai rezont, felült a ravasz népláztóknak s az itt-ott magyar részről, erősebben felhangzott tiltakozásokat a román tulzók zajongásával együtt kótázva, román kérdés léte-

zését, egy modus vivendi szükségét konstataáltak, melyet a mérsékelt románokkal m e l t á n y o s egyezkedések alapjain lehetne megteremteni.

Rámutatunk azon veszélyre, melyet ezen higvelejű politikai dilettantizmus felidézhet, és mint egyedül irányadó és követendő álláspontot, reprodukáltuk a »Nemzet« fentebb érintett cikkének egyik idevágó passzusát, melyet nem tartunk feleslegesnek az ügy tisztázása érdekében újból is idézni:

„. . . nem teheti fel senki Szapáry Gyula grófról és kabinetjéről, hogy a megfelelő módon idehaza és Romániában a szükséges lépéseket meg ne tegye. Mocsáry levele után nem akadhat magyar ember, ki higyje, hogy a magyar kormány a románokkal, a törvények és alkotmány tekintetében bármely kompromisszumra lépett volna; erre hajlandóság csak Lónyay korában volt, azok által támogatva, kik most a legkétkedőbb sovínisták. A magyar kormánynak a memorandum visszautasításában meg van a maga része. Tudja mindenki, hogy a magyar állam érdekeiből, becsületéből alkotmányából senki kedvéért és semmi érdekből semmit nem enged, vagy le nem alkuszik a kormány.»

Ez elég világosan és elég megnyugtatólag van mondva arra nézve, hogy immár a magyar közvélemény, különösen pedig annak tolmácsa, a magyar sajtó napirendre térjen a dolog felett, s a fészkelődők megfenyítését bizza az illetékes hatóságokra s a társadalmi érintkezésnek csendesen, de annál hatékonyabban működő ítélő székére. És nem is tértünk volna vissza reá, ha miként híresztelik, az előtt a veszedelem előtt nem állanánk,

hogy a szélső baloldal tiszteletre méltó vezére, I r á n y i Dániel a román izgatásokat egy nagyobb szabású parlamenti akció alapjául akarja tenni. Ama híresztelés szerint ugyanis B a r a b á s Béla polgártársunk interpellálni akart volna az országházban, de Irányi ettől a szándékától eltérítette azzal, hogy majd törvényhatóságok beavatkozását, népgyűlések kérvényezését fogják inicziálni, melyek a képviselőháznak alkalmat nyújtanak arra, miszerint a n e m z e t i s e i g i t ö r v é n y r e n d e l k e z é s e i n e k s z i g o r u m e g t a r t á s a i r á n t i n t é z k e d j é k.

Herosztratesi merénylet volna ez a praktikus államférfiu hirnevének amugy sem örvendő Irányi részéről, alapjában nem kevesebb, mint amennyit a román ultrák addig is, míg a nagy európai konflagraczió számukra kedvezőbb helyzetet nem teremt, elérni óhajtanak, t. i. a román kérdésnek és a nemzetiségi törvény végrehajtásának napirendre tüzését és tárgyalását a magyar képviselőházban.

Sok bajt okozott már a közügynek a passzivitásra kárhoztatott ellenzék lábatlankodása, a skártba kerülő híres államférfiak üres hivalkodása, de ahhoz hasonlót, melyet e hir szerint Irányi tervez, rég nem pipált a magyar közélet. Annyira képtelen a dolog, hogy nem vagyunk képesek annak úgy amint a hir világgá adta hitelt adni. A B. H. mely Irányi tervét ujságolja, gyakran enged szenzációs kacskákat az uborkaévad közeledténél elsimult tükrére s meglehet, ez a hir sem egyéb. Az sincs kizárva, hogy Irányi nem vette komolyan amit mondott s éppen csak legközelebbicélját

T Á R C Z A.

— Julius 9. —

„Soha többé.”

Tavaszi zsendülés idejében, messze délvidékről, nagy társasággal jött egy fecsképar. Szegénykék nagyon szerelmesek voltak. Mohos váromladéokra, rügyező faágra, a mint utba esett, midjárt-midjárt leszálltak pihenni, csókolózni. Öreg, tapasztalt vezérfecskék mogbotránkozva nézték e viselkedést, s végre meghozták a lealázó határozatot.

— Ne jöjjetek tovább. Könnyelműek, meg gondolatlanok vagytok, s példátok káros hatással lehet ifjainkra. Maradjatok itt. Keressetek magatoknak alkalmas helyet, rakjatok puha, meleg fészket, s éljete boldogan. Béke velünk!

Ezzel tova röpültek, csak a két delikvens maradt ott, szinte dermedten a nem várt büntetéstől. Apró, fényes szemükkel csodálkozva néztek majd egymásra, majd szerte a nagy mindenségbe, mintha kérdenék: mit tegyünk; oh jaj, most mit tegyünk?

Eljetelek. —

A nagy természet, a gondos éltető anya felelte ezt, a mint feléjük hajtotta a fakadó füvek, lombok, s az életre ébredő, lihegő föld tikkasztó meleg paráját. Tündöklő menybolto-

zatáról, hozzájuk küldvén játszi sugarait a tavasi nap, megtoldotta az üzenetet.

Szeressetek!

Élni és szeretni . . . ah! mi szebb, mi édesebb, mi könnyebb ennél? Élni, midőn minden bokor szállást ad, minden bokor táplálékot hord; szeretni, midőn körülöttünk gyönyört, boldogságot áraszt a tavasz, s egy szívet bírunk, a melynek minden érzése, minden dobbanása a miénk. S ök, a természet édes gyermekei ne értették volna meg ezt?!

Nagyon is értették — és elfelejtkeztek a kapott jó tanácsról. Játékkal, szerelemmel gyorsan telt az idő, s a boldogság tetőpontján voltak, midőn a kis fecskének ismeretlen sejtelenemlől mekapatva figyelmeztette párját:

— Fészket kell építenünk.

Szemlét tartottak az ismerős vidéken, s leszállottak egy csinos mezei lak piros zsindegy-fedelére. Tetszett nekik az egyszerű kis hajlék oszlopos, vadszőlőtől árnyékolt tornáczával, hivatgató, barátságos kinézésével, de mielőtt munkához fogtak, óhajtották tudni, minő lehet az élet a falakon belül? Vidám fűfűgöngyös szökdécseléssel megkapaszkodtak a vadszőlő erős indájába, s kíváncsian kandikáltak be a nyitott ablakon.

Benn, ebben a pillanatban vette kezdetét, egyike ama bájos, viharos jeleneteknek, melyeknek oly nagy részük van abban az aranyos derűben,

mely a házasság első éveinek emlékét körülövezi. A kis menyecske pirulva rejtett el valamit férje beléptekor, és most hangzott a követelőző hangban, a szeretetteljes évődés.

— Ön titkolódzik asszonyom? No jó, legyen. Nem fogom faggatni. Ismeri szabályainkat, tudja, hogy e birtokon a titkolózás tiltott cselekmény s az alkalmazott eibocsájtását vonja maga után. De mivel ez, tekintettel önnek, a birtokoshoz való viszonyára, elő nem fordulhat, más büntetéshez kell folyamodnom. Asszonyom, legyen elkészülve a legrosszabbra!

Széjjel nézett, mintha a büntetés neme fölött tanakodnék, s tekintete a nyitottablakra esett. Gyorsan két karjára kapta feleségét, mint valami játékbábut, s néhányszor meglóbázta az ablak előtt.

A kis asszonyka pedig kaczagott; édes gerle kaczagással bizonyította, hogy neki tetszik ez a játék, de nagyon.

— Mégis csak elbizakodott kis teremtes vagy te Mariska; hát azt hiszed, nem teszem meg?

— Nem teszed, — szólt és elkomolyodott az asszonyka — miattam sem, de még más valakiért sem.

Pirulva szótagolta az utolsó előtti szót, s ez egy szó, oly nagy hatással volt a férjre. Karjain vitte nejét a kerevetig, gyöngöden bocsájtotta le, aztán oda borult elé

akarta vele elérni, Barabás lebeszélését az interpelláció megtételéről.

De ha komolyan tervezi is a szélsőbaloldal vezére a parlamenti akciózt a jelzett irányban, azt hisszük, mire rá kerül a sor, nem lesz a kérdés aktuális, mondva csinált emóciókkal pedig törvényhatóságok beavatkozását, népgyűlések enuncziációját nem egykönnyen lehet még oly agilis ellenzéknek is felidézni Magyarországon.

Azt hisszük tehát, hogy az ellenzék legjobban tenné, ha a román izgatásokat, mint rendészeti és törvényellenes kihágásokat, tisztán a kormány, mint a végrehajtás kezelőjére bízna, s a törvényhozás elé nem hurczolná; éppen úgy az ellenzéki sajtó némely nem éppen szerencsésen inspirált organuma, szintén törölhetné azok tárgyalását a napi kérdések rovatából. A felháborodott magyar közvélemény elégtételt vett magának a sajtó utján; a vidéki magyarság pedig saját külön bécsi zarándokaival és pronuncziamentó gyártóival elbánt olyanformán, hogy éreztette velük, miként egy község kötelekében, egyazon társaságban meg nem élhetnek velük, kik a haza ellenségeivé szegődnek.

Ez elég volt; e részben több tenni és több mondanivalónk nincs.

És ezt különös figyelmébe ajánljuk egyik lapársunknak itt helyben, ki egy könyvomatú cikk alapos vagy alaptalan okoskodásait minden helyes ok nélkül a kormánynak imputálta s azt és a kormánypárti sajtót szenvedélyes és igaztalan támadások tárgyává tette.

A »Kitartott újságlapok« szafos elnevezése, mely az esküdszéki tárgyalásainkon ismeretessé lett temesvári »Press-Lakáj« kifejezést van hivatva Aradra magyarázni átültetni, nem szerencsés kezdeményezés, ha csak inaugurációja nem akar lenni az új helyzetnek, melynek következményeképp most majd mi gyártsunk hírlapi botrányokat, s menjünk szennyseinkkel Temesvárra busítani a jámbor Bega-melléki burgereket.

Belföld.

A valuta-vita.

A valuta-törvényjavaslatok fölötti képviselőházi vitában a szabadelvű párt részéről

H e g e d ű s Sándor előadón kívül Neumann Armin és Smialovszky Valér, a nemzeti párt részéről Gaál Jenő és Beöthy Akos, a szélső ellenzékéről valószínűleg Helfy Ignác fog részt venni. Ellenzéki képviselők körében, mint halljuk, felmerült az az eszme, hogy a törvényjavaslatok letárgyalása után a házülésének során pártkülönbség nélkül ovációban részessítsék Wekerle pénzügyminiszter, a valuta-reform kezdeményezője.

A magyar egyházpolitikai helyzet.

A magyar főrendiházban lefolyt egyházpolitikai vitáról megemlékezve, a Pol. Corr. egy budapesti levele megjegyzi, hogy Vassary hercegprímás beszéde és a püspököknek a kormánnyal szemben tanúsított elutasító magatartása nem okoz majd az egyházpolitikai ügyek állásában jelentékenyebb változást. Kedvező fordulatot a vita annyiban tüntetett ki, hogy az episkopátus a hercegprímással való teljes egyetértést tanúsított, úgy hogy utóbbi most már kevés lesz az elkeresztelés ügyében folyó agitációt korlátozni, az ügyet a megfelelő keretben tartani és véget vetni az izgató káplánok üzemének.

A kísértet.

Arad, július 8.

Ósdi és bárgyu felfogású emberek még mindig hisznek a kísértetek valóságában, s a jámborabb keresztény napi imájába is foglalja: „És ne vigyünk a kísértetbe”. Mi ezuttal nem a dajkamesék világából száműzés nélkül maradt azon kísértetekről akarunk szólni, melyek rémülettel töltik el a kishitűeket, a lelkesgényeket, s fejletlen gyenge gyermekeket, hanem az ehhez en miniatúr hasonló ama kísértetről, melyet a templom-utcai leányiskolai tanítótestület jelent meg, illetve eleveníti fel a tankönyv becsempészés tárgyában.

Arad város iskolaszéke csak ezelőtt két évvel mondott peresatot a tankönyvek felett, kitiltván — igen helyesen — az elemi iskolák alsóbb fokozataiból ezen, a szellemet békóba verő, értéktelen lomokat egytől-egyig, kijelölve egyúttal az oktatás központjait az olvasókönyvet.

Es ma, két év után, a templom-utcai leányiskolai tanítótestületnek ismét eszébe jut az elcsépelet kérdés felelevenítése, tankönyvet kérve a földrajz tanulására az elemi iskola III. osztályu növendékei számára; és teszi ezt azon reményben, mintha az iskolaszéket a jelzett időben kimondott határozatá-

ban nem alapos és megczáfoltatlan érvek, hanem aféle női termésszerű szalmaláng melege irányította volna.

Jórávaló s a kor színvonalán álló falusi iskolában sem alkalmaznak manapság már az alsóbb fokozatokon olvasókönyvnél más eszközt, jól tudván azt, hogy a tankönyveket mily nagy mérvben sanylik meg a gyenge csemeték, s hogy általuk sem a szellem, sem az értelem nem művelődik, mert az észbódító magolási szisztéma ezek szabad fejlődését kötve tartják, békóba verik. Csak nálunk nem tud, vagy nem akar a modern irányt vett oktatási elv a helyzet magaslatára emelkedni, hanem visszavánszorgik a magoltatás — minden esetre kényelmesebb és kevesebb munkával járó — szellembutító rendszeréhez, ami megjárta azon korban, midőn a tanítók hiányos képzettségük miatt kénytelenek voltak könyvekre támaszkodni s hogy némi eredményt felmutathassanak, azokból bevergliztetni egyet-mást a vizsgálat alkalmára.

Volt idő s nem is oly régen, midőn a kérdéses testület szükségét látta annak is, hogy már az elemi iskola I. osztályu növendékei számtani példatárt és talán magyar nyelvtant is használjanak. De ezen nevetésre ingerlő vezérelv lassan-lassan oly illuziórussa nőtte ki magát, hogy ma már egyáltalán szóba se jöhet.

Épp így elítélendő azon újabb megindított mozgalom is, mely a III. osztályu növendékeinek a földrajz tanulásához kézi könyvet óhajtott használni. Majdnem kétség támad arra nézve, hogy az illető testület III. oszt. tanítónői tisztában volnának a földrajztanítás célja- és módszerével az elemi iskola III. osztályát illetőleg.

Hisz ezen fokozatnak hivatása és célja az itt jelzett tantárgyból nem más, mint a beszéd- és értelemgyakorlatok alapján szerzett ismeretek szemelelet utján való kibővítése, tagítása, vagyis a szüleiházból, a családból kiindulva, megismeri a község, járás, megye fogalmával a mindinkább növekedő társadalmat, a falu, város, pusztá, határ, folyó, patak, folyam, tó, tenger, halom, domb, hegy stb. fogalmakat, azaz mind azon tényezőket, melyeket a szülőhely s a megye társadalmának, kulturájának, iparának, terményeinek és egyéb viszonyainak megismerése céljából a térkép felkarol. Más szóval: tudjon a III. osztályu növendék a térképről olvasni, tudjon azon utazni a szélrózsa minden irányában. S amint a tanító vezetése mellett a tanuló egy-egy történetileg is nevezetes helyre ér, ott állapotadjék meg s használja fel az eseményt a honleányi és hazafini érzelmek ápolása és megszállására.

A megye térképén meg vannak jelölve a

den vágyukat, minden reményüket hideg keblébe temette el.

Nem messze tőlük egy faágra szállt a fecsképar, s egyetértőleg határozott.

— Ne jöjjünk e helyre vissza, soha többé. A mi boldogságunk látása új fájdalmakat, új kínokat ébresztene itt; és talán soha be nem teljesedhető reményeket is. Ne jöjjenek társaink sem. Hagyjunk jeit, a miről megtudhassák, hogy e háznál nem szabad fészket rakniok.

És teljesítették e határozatot.

Az asszonyka tavaszról-tavasza várja kis barátait: Babonás hiedelemmel számít reá, hogy a boldogság ez élő jelképeivel a boldogság teljessége költözik ismét házuk födele alá. Szívszorongva nézik a mint helyet kereső fecskék körül röpdösik a kis lakot, s aztán tovaröpdülnek. Távozó szárnyuhogásuk úgy tetszik nekik, mintha egy nagy, sötét ajtó ereszkednék alá; s érzik a fájdalmat, az első fájdalmat, mely ember szívét járta át. Kiüzetek a paradicsomból! Abból a szép, gyönyörűségecsedenkertből, honnan csupa mosolygó, fürtös baju, angyalarczu gyermekfők integetnek elé. S ilyenkor reményvesztettem, csüggedten rebegik, a férj tudva, a nő csak sejtve:

— Soha többé, soha többé!

Nikó.

könyvezve, zokogva, csaknem imádkozva, csókjaival fűrésztve őt, s tularadó boldogsággal ismételve:

— Édes, aranyos kis feleségem!

A fecsképar az ablak előtt vidáman, elégedetten csicsereggett; s este már megvoltak a fészkek alapmunkálatai.

*

Fecske mama kiköltötte pelyhes fiókait, s a midőn már annyira megerősödtek, hogy kiszállhattak a fészkekből, sorba állította őket az eresz alatt, maga pedig várakozó állást foglalt, s így készült rá, hogy édes csicseregő nyelvén eldicsekedik határtalan boldogságával, annak a szép, szelid asszonykának, a ki rendszeren itt szokott ülni az árnyas tornácson, és annyi szeretettel, annyi gyöngédséggel, annyi érdeklődéssel viselkedik a kicsinyek iránt.

De hát ma nem jön ki: hol van, hova lett?

Nyomtalanul ide-oda ugrándozott a kicsi fecske-madár, míg végre megtalálta a kit keresett. Hőfehér párnák közt, sápadtan lecsukott szemekkel, mitsem tudva a körülete történetéről fekszik a szegény kis asszony. Körülte: komolyképpü, tudós doktorok, a kétségbeesett férj; picziny fényes ládácskák: egy kis koporsó.

Néma, ijesztő csend, melyet végre az egyik orvos remegő hangja tör meg:

— A beteg megél; de ez öröme nem számíthatnak, soha többé!

Fecske mama kedvzegetten szólította vissza kicsinyeit a fészekbe, maga pedig tovább várakozott.

Nemsokára nyílt az ajtó s megindult a szomorú menet. A madárka felborzolt tollal, félrehajtott fejjel állt helyén, míg lelépdelték a lépcsőkön, aztán párja után röpdült s még elég korán érkeztek meg, hogy a gyászéneket elzengjék a soha nem élt kis halott felett.

*

Ősz lett. A fák hullatni kezdték leveleiket, a virágok bágyadt, halvány színben pompáztak s a hőség közepette végig-végig száguldott a hűvös zizegő szél. A vándormadarak megkezdték izgatott ide-oda röpdösésüket; minden hirdette a közelgő enyészetet.

Kis fecskéink is utra készen álltak. Nehéz szívvel bucsuzgattak az ismerős vidéktől, hol ifjuságuk gyönyörteljes, bár rövid idejét töltötték.

Csak egyre vágytak még. Meglátni védőjüket, kedvenczüket, a mélyen sujtott asszonykát, elcsicseregni neki részvétüket s a visszonzlátásig „isten hozád”-ot mondani.

Egy reggelen beteljesedett vágyuk. Férje karjára támaszkodva kilépett az ifjú asszony. Eszre sem véve az örvendező madárkakat, szótlánul indultak a kicsiny sirhalom felé. A virággal körültette ezüstös rács előtt szabad lefolyást engedtek fájdalmuknak, s zokogva borultak le a földre, a mely min-

földrajzi tényezők; a helységek, faluk, városok, folyók, patakok, hegyek, vasutak stb. stb. s azoknak az elmében való megjegyzése amugy is csak ideiglenes lévén, az utazás alkalmával apránként állandósítható. De meg arra egyáltalán nincs is szükség, hogy az apróság elrecczálja a megye 10 járásának összes helységeit, pusztait, folyóit és más vizeit stb.

A ki nem így fogja fel s nem így érzi és alkalmazza a földrajz tanítást, az szakmájával nincs tisztában s jobb, ha abban nem kontárkodik; a ki pedig tisztában van a czéllal, annak nincs szüksége tankönyvre, mert előadását, tanítását vonzóvá, érdekessé tudja tenni a szemlélet útján s a térkép segítségével állandósítani is.

Ezenkívül megjegyezzük még, hogy a 21,678/1877. számú vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet a többi között a következőket tartalmazza: b) A földrajzi és természettani ismeretek közzlésénél kövessék (t. i. a tanulók) a szó szoros értelmében a szemlélet oktatást; kerüljék az a térengombamódra termelt rossz kézikönyvek betanultatását stb. Ezen rendeletből kifolyólag az állami elemi iskolák III. osztályai földrajzi kézi könyvet nem ismernek.

A mint az ismeretek közzlésére az olvasókönyv mellett a tanító az élet megbízható ismeretár, és a földrajz tanításának leghasznosabb és legbiztosabb irányítóját a térkép, mint kitűnő szemléltetési eszköz.

Az itt hangoztatott elvek ismereteseke lévén az iskolaszék előtt is, s bizunk abban, hogy a mit ezelőtt pár évvel az oktatás érdekében jónak és szükségesnek látott kimondani, annak további fentartását al-okok miatt, holmi kényelemszeretettért, megváltoztatni ma sem találja szükségesnek.*) Ne a könyvből, hanem a tanítótól, az iskola lelkétől tanulja meg a gyermek azt, amire az életben szüksége van.

Rébusz.

Külföld.

Uralkodók találkozása orosz területen.

Krakóban határozottan állítják, hogy Spalában, Skiernievice mellett, az orosz udvari vadászatok alkalmával valóságos három császár találkozás lesz; ott lesznek az orosz császár, a német császár és az osztrák-magyar uralkodó, továbbá az orosz trónörökös, Kálnoky gróf, Caprivi gróf, Lobanov herceg, bécsi orosz nagykövét és Bjelopolszki gróf Pétervári udvari hivatalnokok már dolgoznak a vadászati előkészületeken.

Magyarellenes tüntetések Romániában.

A bukaresti és jasszi-i egyetem tanulói újabb ismét tiltakozó gyűlést tartottak Plojestiben és üdvözlő táviratot intéztek a zág-rábi egyetemi hallgatókhoz, melyben szerencsekívánataikat fejezik ki a horvát-román szolidaritáshoz Magyarország ellen. A gyűlésen több képviselő és szenátor is jelen volt.

Tanügy.

— Fölvétel az aradi tanítóképző intézetbe. Az aradi állami tanítóképző intézetbe felvételért folyamodók kérvényeiket alulirt igazgatósághoz folyó évi augusztus hó 1-ig nyújthatják be. Fölvételük minden olyan ifju 1) a ki 15 életévét már beöltötte, 2) a gimnázium, reáliskola vagy polg. iskola negyedik osztályát jó sikerrel elvégezte és 3) orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy ép testtel és egészséges szervezettel bír, tehát folyamodványához kezeslevelet, iskolai és orvosi bizonyítványt csatol. Szegény sorsú jeles tanulók állami segélyben is részesülhetnek, ha a fennebieken kívül a kérvényükhöz szegénységi bizonyít-

ványt is mellékelnek. Az ilyen kérvények bélyegmentesek. Megjegyzendő, hogy az aradi áll. tanítóképző intézet három felső osztályában a tanulók száma már teljes és így folyamodások csak az első osztályra fogadtatnak el. — Fölvételi vizsgálat alapján az intézetbe senki sem léphet. Javító vizsgálatok augusztus 29-én tartatnak meg. Arad, 1892. július 6-án. Az igazgatóság.

— Eltiltott tankönyvek. A vallás- és közoktatási magy. kir. miniszter az alább felsorolt műveknek az ország bármely iskolájában való használatát a bennök foglalt állam- és alkotmányellenes adatok és közjogi tévedések miatt eltiltotta.

E művek a következők: 1. Lebensbilder. III. Lesebuch für Oberklassen deutscher Volksschulen, herausgegeben von August Berthelt, Karl Petermann, Julius Jäkel, Louis Thomas, 42. Auflage, Leipzig, Klinkhardt 1889. — 2. Lebensbilder. IV. Lesebuch für höhere Bildungsanstalten. Von Berthelt, Petermann, Jäkel, Thomas, Fünfte Auflage, Leipzig, 1875. — 3. Vocabulariu completu pentru epuvale lui Gain Juliu Cesare, de dr. Vasilie Glodariu Brasiovu 1871. — 4. Curs practici si gradat de stil si compositiuni, de J. Manlin. Editiunea V. Bucuresci, 1890. — 5. Curs de limba germana pentru scobite secundara de Mih. Berar. Volumul. I. Etimologia. Bucuresci, 1888. Volumul. II. Sintaxa, Bucuresci, 1888. Volumul. III. Chrestomatia I. Editia. II. Bucuresci, 1890. Volumul. IV. Chrestomatia II. Bucuresci, 1888. — 6. Deutsches Lesebuch für Mittelschulen von Karl Schiller, I. Theil, dritte Auflage Wien 1881. Pichler. — 7. W. Putz: Geografia u istoria, evu lui vechiu, mediu si modern. Manual prelucrat pentru clasele superioare, gimnasiale si reale, de Dr. Joan G. Masota. I—III Bucuresci, 1889, 1879. 1880. — 8. Retorica de Cristu S. Megoesca Editiunea antaia 1888. Ploesci. — 9. Antologie romana, de Al. Pompiliu. Editia a III-a Jasi 1890. — 10. Legendariu romanescu, de Alesin Vicu Blasin 1884. — 11. Heinrich Kiepert's Kleiner Schulatlas. 21. Auflage Berlin, Reimer, 1888. — 12. Historischer Schulatlas zur alten, mittleren und neueren Geschichte von C. E. Rhode. Ausgabe für österreichische Schüler 12. Auflage. Glogau.

— A délmagyarországi tanítóegylet tisztikarát három évre a következőképp alakították meg: elnök Schenk Jakab; alelnökök Bányai Jakab és Jock György; titkárok Reitter Ferencz, Bakos Sebestyén, Krauszhaar Károly és Ridl Ferencz; pénztárnok Ertl József; zászlótartók Fuchs, Öppelcz és Popovics; választmányi tagok: Steinbach Antal, Suttag Ferencz, Mártonfy Márton, Schaffer Károly, Fleischhaker Laura, Till, Ökrös, Keszler és Janda.

— Uj tanítóképzede Nagyváradon. A nagyváradí orth. izr. iskola értesítőjében Gábel Jakab indítványozza, hogy Nagyváradon orsz. orth. zsidó tanítóképezdét állítsanak fel.

Időjárás.

Légnem: reggel 7 órakor 764.4 mm., délután 2 órakor 762.8 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 20.3, délután 2 órakor C° + 29.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 2, délután 2 órakor DN. 4. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

A fekete rém.

— Ujabb hírek a koleraórl. —

— július 8.

Az orosz hivatalos lap jelentése szerint Zarizines Elisabeth polvárosokban, amelyek eddig vészmentesek voltak, 15, illetőleg 2 koleraeset fordult elő. Ugyancsak hivatalosan jelentet Baku ből, hogy ott július elsején 64 halt meg koleraiban, 144 beteg pedig még kezelés alatt van. A belügyminisztérium közegészségügyi szakosztályához érkezett tudósítások szerint, a járvány rohamos gyorsasággal terjed az ország belseje és nyugati része felé. Penza Voronez és Tambov kormányzóságokba Szaratovból hatolt be a kolera. A nisni-novgorodi vásárt nem fogják megtartatni, a mi óriási károkat fog magán után vonni.

A Pol. Corr. jelentése szerint a kolera kiütött már Transzkaspiában is, még pedig Aszkabandban és Transzkaukaziában. Elizabethpolisz környékén, Szaratovban is szedi már áldozatait, a hol e hónapban 20 betegséget fordult elő, ezek közül 8 halálos végű. Asztrakában jul. 1-én 8 ember halt meg. A ragály továbbá már Tiflisz, Susa, Biel-Go-

rod, Balakanak, Zakataly, Kuba, Petrovszk és Uzum-Ada vidékén, valamint Djizek és Szamarkand körül (Turkesztánban) is szedi áldozatait. Batumban vesztegárt akarnak elrendelni, a Fekete-tenger partvidékének oltalmára. Az inficiált városokról azt mondják, hogy valóságos kólekák, a melyeknek vizitása szinte képtelenség. Trikaksev admirális tengerészeti miniszter a Kaspi-tó kikötőibe, Witte kultuszminiszter pedig a Fekete-tenger mellékére utazott, hogy a kolera elleni védekezést organizálja. A belügyminiszter megtiltotta az összes gyarusjárműveknek, hogy Asztrakában orvosló bejárják a Volgát. Transzkaspiába orvosnövendékekből alakított egészségügyi osztályokat menesztettek. A kolerasújtotta vidékekről érkező jelentések szerint a helyzet mindinkább rosszabbra fordul, még az a szerencse, ha itt-ott csak változatlan.

A Journal de Morning szerint az utóbb napokban Angliában három koleraeset fordult volna elő, még pedig két utas, kik pénteken egy hajón érkeztek, és állítólag a tengeren kapták meg a kolera, meghalt volna a partra szállás után a kórházban, míg a harmadik koleraeset Lambethban fordult volna elő. Más oldalról azonban nem csak hogy nem erősítik meg a jelentést, sőt hivatalosan teljesen koholtnak mondják s egyáltalán tagadják, mintha Angliában eddig fordult volna elő koleraeset.

Páris, július 7. Haurion Bertier tábornok ma délelőtt Nemillyben, a Szajna mellett, dolgozó szobájában koleraszerű tünetek között megbetegedett.

Szófia, július 7. A kormány ismételtén utasította a révhivatalokat az egészségügyi rendszabályok szigorubb végrehajtására.

Róma, július 7. A minisztérium rendeletet bocsájtott ki, mely elrendeli, hogy a Fekete-tengerből érkező provenienciákat orvosi vizsgálat alá vegyék. Egyidejűleg az utasok ingóságainak fertőtlenítését elrendelték.

As

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhozkordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénznek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinte ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

HIREK.

Július 9. Szombat. Róm. kath. naptár: Anatólia. — Protestáns naptár: Cyrill. — Görög-keleti naptár (junius 27.): Sámson. — A nap két 4 óra 13 perczkor, nyugszik 7 óra 56 perczkor.

Kücsöy-könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Térszene minden vasárnap délelőtt 11—1/2-ig a várbeli díszterem. pénteken délután 6—1/2-ig Zemplényi előtt és városligetben, hetenként felváltva.

Július 12. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Július 13. Aradi város köztörvényhatósági bizottságának közgyűlése délután 4 órakor.

Július 17. A magyarvárosi polgári jótékony asztaltársaság júliálisa a csúai erdőben.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— A hivatalos lapból. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Marky Gabriella lipótszentmiklósi polgári iskolai segédtanítónót, az „Aradi Közlöny“ jeles tollu munkatársnőjét, állásában végleg megerősítette.

— Skontrális szék a megyén. Fábrián László főispán ma délelőtt vizsgálja meg a megyeház összes hivatalainak ügykezelését.

— Uj menetrend. Az aradi és csanádi egyesült vasutak arad-szegedi és mezőhegyes-kétegyháza i vonalrészsein — mint már az „Aradi Közlöny“ jelezte — folyó év július hó 10-étől kezdve új menetrend lép életbe. Az új menetrend szerint

* Jelen cikknek — melyet térszűke miatt csak ma közölhetünk — szakszerű fejtegetése annál érekesebb, mivel annak az iskolaszék is igazat adott osztorfői ülésében. Szerk.

Szeged felé sokkal gyorsabb lesz a kőslekedés mint eddig volt, úgy a csatlakozások is előnyösebbek. Ezen naptól fogva a vonatok a következő menetrend szerint fognak közlekedni:

I. **Arad-szegedi irányban**
1. sz. személyvonat indul Aradról reggel 5 ó. 1 p., Pécskáról 5 ó. 41 p., Battonyáról 6 ó. 10 p., Mezőhegyesről 6 ó. 53 perc, Nagylakról 7 ó. 32 p., Apátfalváról 7 ó. 54 p., Makóról délelőtt 8 ó. 21 p., érkezik Szegedre 9 ó. 30 p.

11. sz. vegyesvonat indul Aradról délután 4 ó. 45 p., Pécskáról 4 ó. 45 p., Battonyáról 5 ó. 15 p., Mezőhegyesről este 6 ó. 4 p., Nagylakról 6 ó. 42 p., Apátfalváról 7 ó. 04 p., Makóról 7 ó. 40 p., érkezik Szegedre 9 ó. 40 p.

51. számú kezelési tehervonat indul Aradról reggel 6 ó. 10 p., Pécskáról 7 ó. 3 perc, Battonyáról 7 ó. 38 p., Mezőhegyesről délelőtt 8 ó. 43 p., Nagylakról 9 ó. 30 perc, Apátfalváról 9 ó. 57 perc, Makóról 10 ó. 43 p., érkezik Szegedre 12 ó.

II. **Szeged-aradi irányban**
2. sz. személyvonat indul Szegedről d. u. 2 ó. 42 p., Makóról 4 ó., Apátfalváról 4 ó. 25 p., Nagylakról 4 ó. 51 p., Mezőhegyesről 5 ó. 51 p., Battonyáról este 6 ó. 32 p., Pécskáról 7 ó., érkezik Aradra 7 ó. 40 p.

12. sz. vegyes vonat indul Szegedről reggel 3 ó. 7 p., Makóról 4 ó. 53 p., Apátfalváról 5 ó. 16 p., Nagylakról 5 ó. 40 p., Mezőhegyesről 6 ó. 44 p., Battonyáról 7 ó. 32 p., Pécskáról 8 ó., érkezik Aradra 8 ó. 40 p.

52. sz. kezelési tehervonat indul Szegedről este 6 ó. 10 p., Makóról 7 ó. 48 p., Apátfalváról 8 ó. 16 p., Nagylakról 8 ó. 44 p., érkezik Mezőhegyesre 9 ó. 26 p.

III. **Mezőhegyes-kétegyházi irányban**
201. sz. vegyes vonat: indul Mezőhegyesről délelőtt 8 ó. 40 p., Kovácsházáról 9 ó. 17 p., Bánhegyesről 9 ó. 40 p., Megyes-Bodzásról 10 ó. 2 p., érkezik Kétegyháza 10 ó. 37 p.

203. sz. vegyes vonat indul Mezőhegyesről este 6 ó. 35 p., Kovácsházáról 7 ó. 15 p., Bánhegyesről 7 ó. 38 p., M.-Bodzásról 8 ó., érkezik Kétegyháza 8 ó. 35 p.

IV. **Kétegyháza-mezőhegyesi irányban**
202. számú vegyesvonat indul Kétegyháza-ról reggel 4 ó. 41 p., Megyes-Bodzásról 5 ó. 18 p., Bánhegyesről 5 ó. 37 p., Kovácsházáról 5 ó. 58 p., érkezik Mezőhegyesre 6 ó. 30 p.

204. számú vegyesvonat indul Kétegyháza-ról délután 3 ó. 40 p., Megyes-Bodzásról 3 ó. 40 p., Bánhegyesről 4 ó. 2 p., Kovácsházáról 4 ó. 25 p., érkezik Mezőhegyesre 5 ó.

— **Arad megye állandó választmánya** ma délután 4 ó. 40 p. Fábrián László főispán elnökle alatt ülést tart, a jövő heti közgyűlésen tárgyalandó ügydarabok előkészítése végett.

— **A miniszter a közegészségügyért.** A meleg idő és a járványos hírek hatása az idén sem maradt el. Szapáry gróf belügyminiszter erélyes hangú leiratban hívja föl a törvényhatóságokat az ilyenkor szükséges elővigyázati intézkedések megtételére. Megszívlelésre nagyon alkalmas rendeletét ekként fejezi be:

„Felhívom a törvényhatóságokat, hogy a levegőnek és talajnak minden fertőzéstől való megóvása, a jó és kellő mennyiségű ivóvíz nyérése, a kutak kitisztítása, a táp- és ételmi szerek, élvezeti cikkek felett az egészségrendőri felügyelet szigorú gyakoroltatása, a vágóhidak, vendéglők, kocsimák, középületek s azok udvarainak állandó tisztántartása, a szemétnak és hulladékoknak gondos kihordatása s a bomlasztó anyagokkal befertőzött helyeknek naponta kielégítő fertőtlenítése iránt erélyesen intézkedjék s intézkedésének hatályos foganatosítását a legnagyobb pontossággal ellenőrizze. Egyszersmind, miután az egészség megőrzésének egyik legfőbb feltételét a jó, üde levegő képezi, szorgosan hasson a törvényhatóság oda, hogy a lakosbók minden zausfolástól menten, lehetőleg gyakran szellőztessenek s állandóan tisztán tartassanak.

Különösen pedig gondoskodjék a törvényhatóság arról, hogy a falusi lakosság lakosbójának falait gyakrabban alaposan bemeszelje, a szoba földjét időnként felássza és a felásott helyet ne az udvarról, amely igen gyakran szintén szennyezve van, hanem inkább távolabbi helyről, fő-

leg a mezőről hozott tiszta földdel, homokkal vagy agyaggal kitöltse.

Kelt Budapesten, 1892. évi július hó 1-én.”

— **Filloxerás szőlők összeírása.** Arad város adóügyi osztálya most ezközli a város területén levő filloxerától sújtott szőlőkertek összeírását. Mindazok, kiknek szőlőit a filloxera elpusztította, vagy akik szénkénegezik szőlőiket, jelentkezzenek az adóügyi osztálynál.

— **Arad város új levéltárnoka,** Szondy Béla a hivatalos esküt Salacz Gyula polgármester kezeibe már letette s ma foglalja el hivatalát.

— **Az aradi tüntetések.** A közel napokban lefolyt ultra-román ellenes tüntetések vizsgálatának megkönnyítésére lapunk felhívása folytán segély érkezett. A június 30-iki tüntetésre vonatkozólag több szemtanu jelentkezett. Az általuk tett vallomások igen fontosak. A jelentkezők, kik jelen voltak a Zemplényi-kávéház előtt rendezett tüntetésnél, látták Belső Livius végzett theologust, amint színből kikelve, szinte mámoros dühvel hadonázott egy kezében lévő késsel. Több tanu látta, amint Belső beleszurta kését Gódo Mihály bérszolga és Horváth Géza asztalos segéd testébe. Az összes tanuk kihallgatásából kitűnik, hogy a komolyabb összetűzést, verekedést a román diákok kezdték s a tömeg csak akkor verte le Belsőt, mikor az két embert, minden ok nélkül megsebesített.

— **Új áldozatok.** Németh József főlsz. püspök áldozókká szentelte fel a következő szerepeket: Andrassy Péter, Kovács Géza, Farkas Szilárd, Lang Fülöp, Raskó Sándor, Shummer Rezső, Pager Imre, Ernyei István, Jung Miklós és Tölcséry István. Az új áldozatok délből Németh püspök vendégei voltak.

— **A talpasi kastély kirablása.** Ezimén hoztunk hírt arról, hogy e hó 6-ára virradóra éjjel Kovér Béláné talpasi kastélyát kirabolták s mintegy 30–40000 frt értékű ékszert és készpénzt vittek el. E hírünk folytán Enyeter Ferencz csendőrszázados azonnal sürgőnyt menesztett a talpasi csendőrséghez, hogy a hir valódiságáról hiteles meggyőződést szerezzen. Az érkezett válasz megerősítette a rablást, csupán egy tévedést igazított helyre, amennyiben nem Kovér Bélánét, hanem özv. Kabdebó Bélánét rabolták ki. Az elrabolt érték is — úgy látszik — az első szenzáció benyomása alatt növekedett 30–40,000 frtra, mert mint a csendőrség erélyes vizsgálata kiderítette, az elrabolt ékszerek értéke csupán 850 frtnyi összeget képvisel. Hírünket, melyet levelezőnk küldött be — tehát ily értelemben igazítjuk helyre. — **A vakmerő rablás híre** után különben a csendőrség azonnal megtette a legmeszebb menő intézkedéseket a tettesek elfogatására s eddig egyetlen van letartóztatva alapos gyanu nyomán. A vizsgálat erősen folyik s valószínű, hogy rövid idő múlva a banda összes tagjai hurokra kerülnek.

— **Tisztiorvosi vizsgálat.** A belügyminiszter — mint már az „Aradi Közlöny” jelezte — a közoktatásügyi miniszterrel egyetértve tisztiorvosi vizsgálatok behozatalát határozta el. A vizsgálati tervezetet egy szakemberekből álló bizottság most állította össze. A tantárgyak, ha azokon változtatások nem történnek, a következők lesznek: közegészségtan, mérgek és gyógyszerek ismerete, elmekörtan, egészségügyi törvények, állatjárványtan, himlőoltás és egészségügyi szolgálat.

— **Szakáll Antal,** a hirneves Shakespeare-recitátor ma este tartja meg érdekes szavaltati estélyét a „Fehér-kereszt” csinos udvarkertjében, az általunk már közölt, tartalmas program szerint. Ismételten felhívjuk reá a közönség figyelmét.

— **Miniszteri jóváhagyás.** A talpasi polgármester segélyegyesületének alapszabályait a belügyminiszter beutadási záradékkal ellátta.

— **Nyilvános köszönet.** A f. évi június hó 28-án rendezett jurista juniális alkalmával felülfizettek Obetkó Kálmán 4 frtot, Green Nándor 50 krt, Tolnay János dr 2 frtot, Barabás Béla dr 2 frtot, Szakolczay Lajos 1 frtot, Maresch Alajos 2 frtot, ifj. Steiner Ferencz 50 krt és Fenyő Gyula 2 frtot. Összesen 14 frtot, mely összeget a rendezőség a szegény tanulókat segélyező egyesület elnökségének átadta.

— **A gainai leányvásár.** Arad megye legkeletibb részén, a Biharhegységhez tartozó 1486 méter magas Gainacsucson szokták megtartani minden esztendőben az ugynevezett „leányvásárt”. Az idén július 17-én lesz ez a sajtóságos népünnepe. A főváros lakóinak egy része a koronázási jubileum alkalmával tartott operai diszeldadáson láthatta ezt a régen divó népszokást egy képben, de nem élvezhette azt a pompás panorámát, amely a természetben a turistaközönségnek kínálkozik. A fővárosból tavaly is többen — köztük Gerster Lajos amerikai konzul, Gerster Kálmán műépítész, Artser J. az északamerikai Kolorádó állam Denver városából, és Kerth J., ez utóbbi Skóciából — voltak ott s nem győzték eléggé csodálni a páratlanul szép kilátást. Ajánljuk a turistaközönségnek, hogy Aradon át Gurahoncz vasúti állomásig s onnét kocsin Nagy-Halmágyra már július 16-án utazzék le, mert az idén is nagyobb számú társaság indul július 16-án délután Nagy-Halmágyról a vásár megtekintésére. Mint értesülünk, az ünnepélyre Aradról az idén szokatlan nagy számban készülnek.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Egy 18 éves péksegéd, Schaulbach Ferencz követett el tegnap Aradon öngyilkossági kísérletet. A Hálás-utcai pék-szállóban iorgópsztyolyal mellbe lötte magát. A szerencsétlen súlyosan sérült, de nem halt meg. Leitner Ernő dr bekötözte a sebet s aztán kórházba szállították a sérültet. Gereen Nándor inspekeziós rendőrhadnagy még tegnap kihallgatta a halálra szánt péksegédet, ki végzetes szándékának okául azt adja elő, hogy apja Borona-utcai házáat egy vele vadházasságban élő nő nevére iratta.

— **Százéves jubileum.** Franczfelden nagy előkészületeket tesz a község 100 éves fennállásának augusztus 21-én méltó megünnepelesére. A község tanácsa egy 24 tagu bizottságot bízott meg az ünnepély előkészületek megállapítására. A program eddig még teljesen el nem készült ugyan, de arra nézve már eddig is történtek megállapodások, hogy a község egy 2–3 ezer frt értékű orgonát fog venni az egyházközségnek, valamint hogy a község házaan egy emléktáblát fognak befalazni.

— **Elyelte a tiz forintot.** A napokban, szerető házaspárok között történt meg. Összeveszett a jó ember feleségével s a nagy hadonázás közben ura kezéből az ott bizonytalan-ságban levő tiz forintot kikapta s egyet fordulva, hirtelen a szájába kapta és lenyelte e tiz forintot. — „Enyje, enyje komámaszony, azért bizony különbül is megebédelhetett volna — hát azután nem sajnálja?” — „Sajnálni éppen nem sajnálom — jegyzi meg rá az asszony — csak mikor vizet iszom, mindig úgy érzem, hogy görcs húzza a gycromat”...

— **A nagyváradai közkórházról.** Biharmegye fegyelmi választmánya tegnapelőtti ülésén Döry József báró főispán elnökle alatt, Kazay Kálmán dr közkórházi osztályorvost, Tóth József megyei főügyész ama véleményezése daczára, hogy 300 frt büntetésben marasztalják el, állásából elmozdította. Az elmozdítás főbb indító okairól a következő részleteket írják: Kazay dr egy Stenczel Lajosné nevű nőt, bár épeszű volt, a kórházban mint örültet fogva tartotta. Egy Szabó Imre nevű beteg sebében az ápolás daczára férgek termettek meg. Bebizonyítva látta továbbá a választmány, hogy a Kazay dr. kezelése alatt levő osztályon az étlap rendelés után bekerült betegek csak harmadra kaptak élelmezést. Végül még azt is beigazolták ta-

lálta a választmány, hogy Kazay dr. a bujakóros nöket cselédekül alkalmazta.

— **Iparos ifjak műkedvelői előadása.** Az aradi iparos-ifjak önképző és betegsegélyző-egylete július hó 10-én (vasárnap) az ipartestület udvarán jótékonycélú műkedvelő előadást rendez. Helyárak: I-ső hely 60 kr. II-ik hely 40 kr. III-ik hely 30 kr. Allóhely 20 kr. Az egylet tagjai 10 kr. kedvezményben részesülnek. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a házalapra fordítatik. Kezdeté esti 8 órákor. Színre kerül „A v é n b a k a n c s o s é s f i a a h u s z á r”, melyben a következő szereplők játszanak: Hajdu Mihály, Viday Etelka, Tóth István, Bocskár Ambrus, Havancsák József, Máichin Antal, Nyíga Ilona, Tóth Gyula, Békési Károly, Huszák Ferencz, Viday József, Viday Mari, Balázs Juliska, Balázs Teréz.

— **Séta zene mellett.** A városliget, az aradi közönség kedvenc séta-helye ma bizonyára különös vonzóerőt fog képezni. Délután ugyanis a katonazene játszik, amely élvezetből nyírs csak nagy ritkán jut részünk. Az előzőeken ligeti vendéglős már két ízben tett próbát a katonazenével, csak hogy a kedvezőtlen idő miatt a közönség tartózkodott a ligetbe rándulástól. Ma hihetőleg kedvezni fog az idő is, s így kétségtelen, hogy mindenki igyekezni fog szabad idejét az üde levegőjü városligetben eltölteni, hol a katonabanda pompás zenéje belépti díj nélkül élvezhető.

— **A kétfogatu bérkocsik tulajdonosai** lényeges fuvardíjleszállítást engedtek a közönségnek, a mennyiben a 4—5 ülésű kocsikban mai naptól fogva a belváros bármely pontjától a vasúthoz vagy onnan vissza egy a nappali időben reggeli 5 órától este 9-ig 60 krajczárért teljesítenek. Valóban idején volt derék bérkocsisainknak mozogniok, mert a rövid distanczia és a nyári kirándulásokkal gyarapodott forgalom épp oly méltányossá mint egyszerűsége hasznossá is teszi az árleszállítást.

— **Agyonnyomott gyermek.** Élesdről írják lapunknak, hogy Kisbárdon néhány részeg munkás előbb összepereelt, majd dulakodni kezdtek. Valahogy közzéjük került egy kis gyermek, akit a szó teljes értelmében agyonnyomtak, s azonnal meghalt. A csendőrség a vizsgálatot megindította, a hatóság pedig elrendelte a szerencsétlen gyermek holttestének felboncolását.

— **Árverés a kaszinóban.** Az aradi kaszinó-egylet választmánya helyiségének a tiszteendő minoriták palotájába ideiglenesen leendő áthelyezése folytán feleslegessé vált butor és egyéb kiegészítő eladását elrendelvé az igazgatóság, a különféle butorok, házi eszközök, lámpák, csillárok, rézüst, takarékpádka, 25 darab elefántcsont biliárd labda, 39 darab dákónak sat. eladása végett július hó 12-én reggel 9 órákor saját helyiségében (Andrássy-tér 9 sz.) alatt árverést tart, mire vállalkozni kívánók ez uton is figyelmeztetnek.

— **Kannibál-mulatság.** Zombolyáról írják, hogy ott a múlt vasárnap egy timárlegény virtuskodásból T. orvosnak a kriptáját feltörte s az orvos csontvázát a koporsóból kiemelve, felvitte a napvilágra. Azonban még ezzel sem elégedett meg: a lábszárcsontot beledugta a koponyába s ezt egy bordacsonttal ütögetve, végigsétált a városon. A különös virtuskodót egy csoport gyerek kísérte, de a rendőrség nem, pedig a lakosság nagy felháborodással követelte, hogy a sir-széntségtelenítőt tartóztassák le.

— **Pályázatok.** A budapesti zálogházaknál kiegészítő és sorbecsúsi áll. 2 hét a. — A zombori törvényszéknél irnoki áll. 2 hét a. — A budapesti V. ker. járásbírósnál albirói áll. július 20-ig. — A baáni járásbírósnál irnoki áll. 4 hét a. — Komárom városánál mérnöki áll. aug. 10-ig. — A budapesti törvényszéknél irnoki áll. augusztus 6-ig. — A nagy-károlyi pénzügyigazgatóságnál számtiszti áll. 14 nap a.

Gyászrovat.

Kozma Ferencz min. tanácsos temetése tegnap d. u. 5 órákor volt Baracsán (Fehér

megyében). E célra a budai pályaudvarból d. u. 3 órákor külön vonat indult Baracsáig. Ugyanez a vonat vitte a számos koszorút, melyek testületek és magánosok részéről küldettek a családtagokon és rokonokon stb. kívül a magyar lovaregylettől, az orsz. lótenyésztési 9-es bizottmánytól s külön a magyar lovar egylet elnökétől Londonból; a földmiv. ügyi minisztérium, a ménesek és méntelepek tisztakarától, a „Vad. és Versenylap” szerkesztőségétől, stb.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi lövészegylet választmánya** tegnap délután Műlek Lajos dr. elnöklete alatt ülést tartott. Fontosabb, közérdekű tárgy nem került szónyegre s csupán belső, helyi ügyek nyertek elintéztést.

Mulatságok.

— Aradon és környékén. —

— **A csermői kaszinó-egylet** július hó 24-én, saját helyiségeiben, alaptökeje gyarapítására galamb-, gömblovészet és tekeversenynyel egybekötött táncmulatságot rendez. Galamb- és gömblovészet kezdete délelőtt 11 órákor. Tét a kaszinó összes díjaira 5 frt. Előjegyzéseket a kaszinó igazgatósága fogad el a verseny megkezdéséig. Kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. Tekeverseny kezdete d. u. 4 órákor. Táncmulatság este 9 órákor. Táncmulatságra belépti-díj személyenként 1 frt. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hirlapilag nyugtáztatnak.

Színház.

— **Ujházi Ede Nagyváradon** a rekkenő hőség daczára is nagyszámu közönség előtt kezdte meg vendégjátékait. Első feléptéül a „Konstantin abbé“-t választotta s a pompás alakítás az egész közönséget nyílt jelenetekben is s a felvonások végén zajos tapsokra indította: kedvveléssel nézték a kedves öreg papot. A művészt mellett elfogadható keretet nyújtottak: Bónis (Paul), Arányi Bella k. a. (Scott-né), Tárnocki Gizella k. a. (Bettina) és Folinusz né (Laverdens grófné). Ujházi másodsor a „Budapestben“ című bohózatban lépett fel, melyben az öreg székelylyel megnevetette az egész házat. Szombaton „Richelieu“-t játsza. Ottléte allatt bemutatja a társulat „Thurán Anná“-t, Bartók Lajos színművét is, a szerző jelenlétében.

VEGYESEK.

— **Az elmebeteg Rothschild.** Rothschild Adolf báró — mint Párisból írják — elmebeteg. A 70 éves báró, ki mint a képzőművészetek barátja, nagy tiszteletnek örvend Párisban, az utóbbi hetekben óriási értékű szobrai egy részét baltával összedarabolta és drága képgyűjteményében is nagy károkat tett. A család tagja Rothschild betegségét, de nagy gondal őrizteti.

Táviratok.

Valuta-törvényjavaslat.

Budapest, július 8. (Saj. tud. táv.) A koronaérték megállapításáról szóló törvényjavaslatnak hetfőn kezdődő általános tárgyalásához, eddig előadón kívül már tíz szónok van előjegyezve, mivel nemcsak Wekerle pénzügyminiszter, de Lang államtitkár is élenk részt vesznek a vitában, valószínű, hogy az összes valuta-javaslatok elintéztése a képviselőházban három-négy ülést fog igénybe venni.

Munkabeszüntetés.

Temesvár, július 8. (Saj. tud. táv.) A nagy serfőzőben a bodnárók beszüntették a munkát, béremelést követelnek, ellenben végleges sztrájkjal fenyegetnek. — Egyelőre az alkudozások nem sikerültek.

Temesvár, július 8. (Saját tud. táv.) A gyártelepi nagy serfőződében a bodnárók a munkát beszüntették, béremelést és akkordbeszüntetést követelnek, a kapitányság egyességet ajánlt, eddig azonban hiába.

Öngyilkossági kísérlet.

Székesfehérvár július 8. (Saját tud. táv.) Löbl Manó vadászönkéntes orvosnövendek, bács megyei birtokos szülők gyermeke, az itten polgári lövöldében revolverrel meglötte magát. A golyó baloldalon, csipőjéhez közel hatolt testébe, sebe súlyos, de hihetőleg felgyógyul, levelet nem hagyott hátra, az ok ismeretlen.

Még mindig Bismarck.

Berlin, július 8. (Saj. tud. táv.) A „Reichsanzeiger“ tegnapi közleménye csaknem az összes lapokat foglalkoztatja. A „Kreuzzeitung“ mindössze rövid szerkesztői üzenetre szorítkozik: „A közleménynek nyilván az a célja, hogy általa közölve legyen minden, ami a birodalmi kancellár részéről Bismarck ellentörtént. Nyilván be akarják vele bizonyítani, hogy Bismarck herczeg téved, ha azt hiszi, hogy a Ferencz József császár és királynál kért audiencia meg nem adása a német kormány egyenes befolyásának tulajdonítandó.“ A „Nationalzeitung“ másodsor közli a „Reichsanzeiger“ közzétételeit minden megjegyzés nélkül. A „Vossische Zeitung“ hosszabb fejtegetésbe bocsátkozik, melyben aggodalmának ad kifejezést, hogy a legújabb közlemények igen könnyen új tápot adhatnak a mulóban levő hirlapháborúnak. A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ írja: Aligha tévednénk, ha a szóban forgó közleményeket összefüggésbe hoznók a „Hamb. Nachr.“ szerdai esti számában megjelent cikkel.

Erdekesek ezek a szemlék, mert jellemzők a hangulatra.

Megczáftott uralkodótalálkozás.

Berlin, július 8. (Saj. tud. táv.) A „Nord. Allg. Ztg.“ értesülése szerint minden alap nélkülöz az a hír, hogy Ferencz József király, a czár és a német császár Spaaban találkoznának.

Angol választások eredménye.

London, július 8. (Saj. tud. táv.) Ed-dig megválasztott Salisbury 128, Gladstoneista 98, szabadelvü 18, munkáspárti 1, parnellista 9.

Történeti műkiállítás.

Páris, jul. 8. (Saj. tud. táv.) Gailhard volt operaigazgató az 1893. évre történeti színikiallítás szervez, melyben minden kor színpadját bemutatja. A kiállítás öt hónapig fog tartani. Helyeül a Marsmező van kiszemelve. A legelső színeszek fogják bemutatni a legkiválóbb operákat és színműveket.

Dühöngő adókötelesek.

Lorca, július 8. (Saj. tud. táv.) A községi adók behajtása alkalmából ma a főpiacon viharos jelenetek voltak. A fölzigatott tömeg betörte az utcai lámpák üvegeit és összezuzta az iskolapadokat. A polgármestert, mikor megjelent a városház erkélyén és csillapította a tömeget, kövekkel dobálták és megsebesítették. A csendőrség nagy nehezen helyre állította a rendet.

Bombamerénylet.

Pavia, július 6. (Saját tud. táv.) Múlt éjjel a „Fehér Kereszt“ fogadó nagytermében az ablakon keresztül gonosz cél-

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége.

13725. sz.

532 1-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége a vonalain meglévő régebbi rendszerű (t. i. nem Fairbanks rendszerű) mozgó-sítható mérlegek és hidmérlegek főtartásának, valamint az ezekhez tartozó vas-súlyok javításának 1892. évi szeptember hó 1-étől 3 évre való biztosítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szerződési tervezet, a pályázati feltételek, a mérlegek és súlyok kimutatása, valamint az ajánlati minta Budapesten a m. kir. államvasutak bpest-déli üzletvezetősége I. osztályában a hivatalos órák alatt, reggeli 8 órától délután 2 óráig, vasár és ünnepnapokon 9-től déli 12 óráig megtekinthetők és megszereshetők.

Az ajánlatok ugyanott legkésőbb folyó év augusztus hó 10-ének déli 12 órájáig posta útján térítve mellé nyújtandók be.

Minden ajánlat ivenként 50 kros magyar bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő elírással látandó el: „Ajánlat mérlegek és súlyok fentartása és javítása tárgyában 13725. számhoz.”

Ajánlatok az összes mérlegekre együttesen teendők a súlyok javítására azonban külön ajánlat is benyújtható.

A 300 frtnyi bánatpénz a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál vagy készpénzben, vagy a pályázati feltételekben felsorolt állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon azaz augusztus 9-én déli 12 óráig leteendő, vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

Távirati uton tett vagy elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek

Budapest, 1892. június hó,

Az üzletvezetőség,

M. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége.

13724. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Bród állomásán 1892 évi december hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1895 évi december hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie: a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Bród állomásán levő vendéglői üzletre 13724 számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892 évi június 28-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta útján térítve mellé nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 300 szóval háromszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1892 évi július hó 27-én déli 11 óráig teendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi ut II. ház II. emelet 25 ajtó szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenttartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapesten, 1892. június hó.

Az üzletvezetőség.

Hazánk kedvelt és rendkívül szénsavdus

Szántói savanyu vize

kapható a kutkezelőség által megszabott igen előnyös árakon az aradi raktárban

Flamm Lipót szállítónál,

valamint az összes fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

!! Kérjünk csak Szántói fröcscsöt !!

424 11-35

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

13856. sz.-hoz.

431 3-3

Pályázati hirdetmény

(tölgytalpfák szállítása iránt).

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain még

1000 darab II. rendű ütközési

12500 darab I. rendű közbelső és

1000 darab II. rendű közbelső tölgytalpfa szükségeltetik, mely felerészben ez évi szeptember, fele részben pedig folyó évi október hó végéig beszállítandó.

Ezen talpfák szállítása a 129381 | 91. szám alatti általános és a tölgytalpfák szállítására nézve fennálló 21987 | 92. sz. különleges szállítási, valamint a részletes pályázati feltételek alapján eszközöndő, mely feltételek az üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órákban megtekinthetők. — A részletes szállítási feltételek az üzletvezetőségtől díjmentesen, a szállítási feltételek pedig az összeg (25 és 15 kr.) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól megszereshetők. — Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok f. évi július hó 26-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályának főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők; a bánatpénz folyó évi július hó 25-éig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál teendő le. Arad, 1892. június hóban.

Az üzletvezetőség.

7728 | 892. sz.

536 2-3

Hirdetés.

A földmivvelésügyi m. kir. miniszter ur 23650—III—8—1892. számú rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a hasított körmű állatoknak Magyarország területéről Sziléziába való bevitele az alábbi feltételekhez van kötve:

1. Az állatok kizárólag vasuton vihetők be. A szarvasmarhák, juhok és kecskék csak a kérődzők ki és berakására engedélyezett vasuti állomásokon; a sertések pedig csak a bielitz, freiwaldeni, freudenthali, jägerdorfi, tescheni és troppau állomásokon a kirendelt szakértő jelenlétében rakhatók ki.

A kirakás és lábbon való elhajítás csak az állatorvosi egészségügyi vizsgálat megejtése után eszközölhető.

Ha az állatszallítmány között a lerakásnál a száj- és körömfájásban csak egy állat is betegnek találatik, az egész szállítmány a legközelebbi tehervonattal — melyen már hasított körmű állatrakomány nincs — a feladó veszélyére és költségére a feladó-állomásra fog visszaküldetni; kivéve azon esetet, ha az állatok a feladó kívánságára a mennyiben az lehetséges, a legközelebbi közbúgóhídon, hova azok csak kocsin szállíthatók, levágnak.

2. A határon át a lábbon való behajtás továbbra is tilos marad.

3. Bars, Hont, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegyék területéről a szarvasmarhák bevitele a tüdővész megszüntéig tilos.

Erről a közönséget tudomásvétel és kellő módon leendő közhírré tétel végett értesítem. Aradon, 1892. május hó 8-án.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak budapest-dunabai-parti üzletvezetősége.

29239 | II. sz.

534 3-3

Pályázati hirdetmény.

A szered-nagyszombati vonal Keresztur-Apaj nevű állomásán egy új felvételi épület létesítése válik szükségessé; az összes ebbeli munkák biztosítására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkákra vonatkozó tervek, a költségvetési minta, a feltétfüzet és a szerződési és pályázati feltételek a budapest-dunabai-parti üzletvezetőség pályafentartási osztályának hivatalos helyiségében (Teréz-körút 62. szám I. emelet) továbbá nagy-szombati és pozsonyi osztálymérnökségeinknél a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jogérvényes és köllőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbbben folyó évi július hó 15-én déli 12 óráig általános osztályunk vezetőjénél (Teréz-körút 62. szám I. emelet 6. ajtó szám alatt) nyújtandók be. Ajánlat a keresztur-apaji felvételi épület létesítése körüli munkák elvállalására felirattal.

Bánatpénz fejében legkésőbbben folyó évi július hó 14-én déli 12 óráig 1000 forint (egyezer forint) készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a budapest-dunabai-parti üzletvezetőség budapesti gyűjtőpénztáránál lefittendő.

Az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint fogadhatnak el, de legfeljebb a névérték magasságáig.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fentartjuk.

Budapest, 1892. június hóban.

Az üzletvezetőség.

M. k. államvasutak Bpest-déli-üzletvezetőség.

15207 | 92. I.

467 3-3

Pályázati hirdetmény.

(Tölgytalpfák szállítása iránt.)

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége vonalain f. évben még 5600 drb első és 5200 drb másodrangú tölgytalpfa szükségeltetik, melynek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdetik.

1. Ezen talpfák szállítása a 129381 | 91. sz. a. általános és 21987 | 92. sz. különleges szállítási feltételek alapján eszközöndő, mely feltételek az alulírott üzletvezetőség I. osztályánál megtekinthetők, vagy a vételár (25 illetve 15 kr.) fizetése vagy beküldése mellett a magy. kir. államvasutak nyomtatványtáráról megszereshetők.

2. A talpfák fele részben f. évi szeptember, fele részben pedig f. évi október hó végéig szállítandók.

3. Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri s azokat elfogadja.

4. A kiirt mennyiség szállítására vonatkozó ajánlat f. évi július hó 26-ának déli 12 órájáig az alulírott üzletvezetőség I. osztályához nyújtandók be, az óvadék pedig f. évi július hó 25-éig teendő le a gyűjtő pénztárnál.

5. A részletes pályázati és szállítási feltételek az alulírott üzletvezetőségnél megtekinthetők, illetve díjmentesen megszereshetők.

Budapest, 1892. június havában.

Az üzletvezetőség.

1506 | 892. sz. 540 2-3

Pályázati hirdetmény.

Az aradvármegyei nagyhalmágyi járáshoz tartozó banesdi körjegyzői állás, a múlt évi november hó 26-án tartott választásnak a m. kir. Belügyminiszter ur ő Nagyméltósága 43361-IV-7 | 892. sz. intézkedésével történt megsemmisítése folytán megüresedvén, annak szabályszerű választás útján leendő betöltésére pályázatot nyitok s a választás határidejéül **folyó hó 25. napjának délelőtt 10 óráját a banesdi körjegyzői irodába kitűzöm.**

A körjegyző javadalmazása Bánésd, Krisztesd, Bodeat, Mermesd, Leasza, Lestyora és Brusztur mint szövetségelt községek pénztárából évi 700 frt fizetés, 150 frt lakbér, természetben kiszolgáltatandó 8 öl tűzifa, valamint a magánfelek érdekében teljesített munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjakból áll.

Felhivom ennél fogva az 1888 : I. t. cz. 6. §-ában meghatározott minősítéssel bíró és pályázni kívánókat, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket a választást megelőzőleg folyó hó 24-ig hozzám annál bizonyosabban benyujtsák, mivel a később beérkezett pályázati kérvények figyelembe vételét nem főgnak.

Nagyhalmágy, 1892. évi július hó 1-én.

Páris Gábor,
főszolgabíró.

7388 | 892. sz.

537 2-3

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 22878/III-892. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a felső ausztriai cs. kir. helytartóság 1892. évi április hó 20-án 4835. I. sz. a kelt értesítése szerint a magyar és horvátországi származású hasított körmű állatok bevitelét tekintetében a következőket rendelte el:

1. A Bars, Hont, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegyékéből származó szarvasmarháknak Felső-Ausztriába bevitelét, ragadós tüdőlob behurcolásának megakadályozása céljából teljesen megtiltatott, így tehát még a levágás céljából való bevitel sincsen megengedve.

Az ezen vármegyékéből származó juhok, sertések és kecskék, továbbá a Magyarország többi vármegyéiből származó szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések Felső-Ausztriába bármily célból, tehát úgy levágásra, mint egyéb gazdasági célokra, vasúttal közvetlenül bevihetők a marhakereskedő engedélyezett oly vasúti állomásokra, mely állomásokon az állatok a lerakás alkalmával állatorvosi vizsgálat alá vehetők.

Az állatokat kísérő marhaleveleken az állatok származási helyének járványmentesége, valamint az állatok egészséges volta igazolandó.

A kerületi közigazgatási hatóságok, a felek kérelmére az állatoknak marhakereskedőül nem engedélyezett állomásokon való kirakását is megengedhetik; ez esetben azonban az állategészségügyi szemle költségtöbbletét a felek fedezni tartoznak.

2. Ha a Magyar, illetve Horvát-Szlavonországból származó sertésszállítmányok között csak egy állat is száj- és körömfájásban betegnek találtatik, a szállítmány a legközelebbi tehervonattal (melyen más hasított körmű állatok nincsenek) a feladó-állomásra azon esetben küldetik vissza, ha az állatok a rendelkezési állomáson levő közvágóhídon le nem vágathatók vagy pedig más bözében levő közvágóhidra a felső-ausztriai állatállomány fertőzésének veszélye nélkül el nem szállíthatók.

A fertőzés gyanújában álló szállítmányok a fertőzésekkel, egyenlő eljárás alá esnek.

3. Az állatok visszautasítása az illető közigazgatási hatóság rendelete alapján történik; ily esetekben a szállítólevél és az állatorvosi látólapot a marhalevelelhez csatolják.

Az állatszallítmány visszautasításáról a földmívelésügyi m. kir. miniszterium, illetve a horvát országos kormány mindenkor távirati uton fog értesíteni.

Aradon, 1892. május 7-én.

A városi tanács.

Pályázati hirdetmény.

Az aradi járásban lemondás folytán üresedésbe jött járási utmesteri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Az utmesteri állás javadalmazása:

400 forint fizetés,
10 forint szertárbér,
8 forint irodai atalány,
107 forint utatálány.

Pályázni öhajtok felhivatnak, hogy minősítettségük s eddigi alkalmaztatásuk kitüntetése mellett szerkesztett pályázati kérvényüket **folyó évi július hó 25-ig** a vármegye főispánja Méltóságos F á b i á n László urhoz nyujtsák be.

Aradon, 1892. évi július hó 6-án.

Szathmáry Gyula,

543 1-3

alispán.

2379-1890. tkv.

541-1-1

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíró mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy új-szent-annai gyámpénztár végrehajthatónak Göpfrieh József új-szt-annai lakos végrehajtást szenvedő elleni 503 frt 50 kr. tőkekövetelés és ennek 1890. évi január hó 1-étől járó 6%-os kamat iránti végrehajtási ügyében a világosi kir. járásbíró területén lévő Új-Szt.-Anna községben fekvő és az új-szent-anna 1630. sz. tjkvben A + 1. sor (858-859.) hrsz. alatt felvett üres beltelekből álló ingatlanra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi július hó 15-ik napján d. e. 10 órakor Új-Szent-Anna község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi 60-ik törvény-czikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1891. évi október 17-én.

A világosi kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Aknay,

kir. aljársbíró.

7387 | 892. sz.

550 1-3

Hirdetés.

A nagymélt. földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak 22349/III-892. sz. rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a tiroli és vorarlbergi cs. és kir. helytartóság folyó évi április hó 17-én 8159. sz. alatt kelt értesítése szerint a magyar és horvátországi származású hasított körmű állatok bevitelét tekintetében a következőket rendelte el:

1. A Bars, Hont, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegyékéből származó szarvasmarháknak Tirol és Vorarlbergbe való bevitelét, illetve átvitelt a ragadós tüdőlob behurcolásának megakadályozása céljából teljesen megtiltatott, így tehát még a levágás céljából való bevitel sincsen megengedve.

2. A Magyarországból, továbbá a Horvát-Szlavonországból származó sertések közvetlenül vasúttal bevihetők. Ilyen állatok kirakásának Bludenz, Bregenz, Feldkirch, Landeck, Kutstein, Innsbruck, Lienz, Brixen, Bruneck, Bozen, Meran, St.-Michele, Trient és Roveredo állomásokon történhetik.

Ha ily sertésszállítmányok között csak egy állat is száj- és körömfájásban betegnek találtatik, vagy ha ily sertésszállítmányok a határon fertőzéstől gyanusnak talátatnának, a szállítmány a fél költségén a legközelebbi tehervonattal a feladási állomásra azon esetben küldetik vissza, ha az állatok a rendelkezési állomáson levő közvágóhídon le nem vágathatók vagy pedig más közeiben levő vágóhidra az ottani állatállomány fertőzésének veszélye nélkül el nem szállíthatók.

Aradon, 1892. május 7-én.

A városi tanács.

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájában

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a jövő télen szükségelendő 550 köbméter cser- vagy bükkfa szállítása iránt f. évi július hó 18-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár egy köbméter tölgyfára nézve 2 frt 40 kr., egy köbméter cser- vagy bükkfára nézve 2 frt 75 kr.

Megjegyztetik, hogy ajánlatot az egész mennyiségnek cser vagy bükkfában való szállítására nézve is tehetők.

Bánompénzül leteadó 284 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi július hó 4-én tartott rendkívüli üléséből

Kiadta:

Löcs Rezső
aljegyző.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczenőcs. Az arcon mutatkozó májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinczejéből. Ára 1 üvegnek 8 és frt.

Ménési aszúbor Egy 35 centli. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centlites üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centlites üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Füst és szag nélkül, vörösféhr és sárga színben. Egy kl 2 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertyafénytel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Ircda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle meghűlésből eredt rheumás és csuszos fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesíttetnek.